

V PROCES DIGITALIZACIJE

Iako je Savet Republičke radiodifuzne agencije 13. septembra 2013. godine, nakon što je prethodno doneo odluku da nikome ne izda dozvolu za emitovanje televizijskog programa sa nacionalnim pokrivanjem na mreži upražnjenoj oduzimanje dozvole TV Avala, odbio i prigovore oba podnosioca prijava ne javnom konkursu, „Kopernikus cable network” d.o.o. iz Niša i „Nova.rs Television” d.o.o. iz Beograda, Ministarstvo spoljne i unutrašnje trgovine i telekomunikacija do kraja septembra nije usvojilo novi Plan raspodele radiofrekvencija kojim je trebalo slobodne frekvencije prenameniti za proširenje digitalne mreže za simulkast. Nije jasno šta Ministarstvo čeka i da li odlaganje usvajanja novog Plana raspodele možda znači da bitka za digitalizaciju još uvek nije dobijena. Ono što je i dalje teško jeste tumačiti ambicije koje su stajale iza raspisivanja tendera. Naime, u Srbiji se paralelno radi na dve stvari. Prva je digitalizacija zemaljskog emitovanja, a druga, usvajanje novog Zakona o elektronskim medijima. U najavi je i treća, izrada nove Strategije razvoja audiovizuelnih medijskih usluga, koja bi trebalo da prethodi izdavanju dozvola po novom zakonu, nakon što on bude usvojen. U međuvremenu, sve analogne dozvole važeće u trenutku prelaska na digitalno emitovanje biće zamenjene dozvolama koje će podrazumevati pravo na pristup digitalnom multipleksu i mesto u njemu. Da stvar bude još komplikovanija, važeće nacionalne dozvole ističu u avgustu iduće godine, što će reći pre prelaska na digitalno emitovanje, i još uvek nije jasno hoće li ih RRA obnoviti bez javnog konkursa. Ovo navodi na zaključak da su i oni koji su podneli prijavu na konkurs i oni koji su taj konkurs raspisali zapravo anticipirali situaciju u kojoj nova dozvola za analognu mrežu bivše TV Avala u jednom trenutku biva jedina sigurna ulaznica za digitalno emitovanje, sigurnija i od četiri u ovom trenutku važeće nacionalne dozvole, iz prostog razloga što te dozvole traju još kraće od godinu dana. Upravo zato je odluka da se dozvola ne dodeli bila izuzetno važna. Ona omogućava da se ne samo ubrza digitalizacija stvaranjem prostora za simulkast (istovremeno i digitalno i analogno emitovanje) već i ravnopravne uslove za prelazak na digitalno emitovanje za sve nacionalne emitere, odnosno uslove pod kojima jedan od njih neće biti u povoljnijem položaju od ostalih. Zato se i postavlja pitanje zašto RRA, umesto da insistira na tenderu za emitovanje prevaziđenom tehnologijom, ne uradi nešto drugo: utvrdi jasne kriterijume za produženje dozvola koje ističu idućeg avgusta i uđe u proces usvajanja nove Strategije razvoja radiodifuzije, budući da je prethodna već istekla (važila je do ove 2013. godine). Zašto je ovo važno? Produženje dozvola koje ističu u avgustu 2014. godine pružilo bi mogućnost nacionalnim emiterima da sa većom dozom izvesnosti planiraju unapređenje svojih usluga nakon digitalizacije. Nova Strategija razvoja radiodifuzije pružila bi uvid u to kakvi su nam sadržaji zapravo potrebni, što bi opet dalo odgovor na pitanje kada i za kakve usluge uopšte treba raspisivati novi javni konkurs. Svaki drugačiji potez bio bi avanturistički i nepromišljen.